viure als pirineus

Ferran Miralles: "Amb l'Agència del Patrimoni Natural hi haurà més rapidesa, més pressupost i més participació"

Feliu Sirvent | 08 de junio de 2020

El director general de Polítiques Ambientals i Medi Natural, Ferran Miralles/Lucía Franco de Paz

Aquesta darrera setmana s'ha produït una 'revolta' contra la llei de creació de l'**Agència del Patrimoni Natural**. Alcaldes de l'Alt Pirineu, organitzacions agràries, propietaris forestals i algun partit polític han reclamat que s'aturi la tramitació de la llei fins que aquesta no sigui consensuada amb totes les parts. Denuncien la "falta d'informació, transparència i participació, així com la creació d'estructures administratives opaques" i asseguren que "augmentarà els desequilibris i afavorirà el despoblament rural". **VIURE ALS PIRINEUS** ha parlat detingudament amb el director general de Polítiques Ambientals i Medi Natural, **Ferran Miralles**, per conèixer de primera ma el contingut d'aquesta llei que està a punt d'aprovar-se al ple del Parlament.

Ferran Miralles Sabadell (Barcelona,1964) És director general de Polítiques Ambientals i Medi Natural. Llicenciat en ciències biològiques per la UB, Va ser regidor del govern de Lliçà d'Amunt entre els anys 2003 i 2007. La seva trajectòria professional ha estat vinculada als Departaments de Medi Ambient i

de Política Territorial i Obres Públiques on ha tingut diverses responsabilitat i ha coordinat diversos projectes. El gener de 2016 va ser nomenat Director General de Polítiques Ambientals i Medi Natural.

La tramitació de la Llei de creació de l'Agència del Patrimoni Natural s'ha fet d'esquena a les institucions de l'Alt Pirineu? Aquesta llei no s'ha tramitat com un projecte de llei del govern, perquè no l'ha fet el govern. Estem parlant d'una proposició de llei a iniciativa dels grups parlamentaris, concretament de quatre grups del Parlament de Catalunya. Quan una llei la impulsa el govern com a projecte de llei, se segueix tota un procés de tramitació lent, amb terminis d'exposició pública, reunions amb el sector, etc. Quan ho fa el Parlament, normalment és per raons d'urgència. La urgència en aquesta ocasió no fa al cas, perquè fa vint-i-cinc anys que es parla de fer aquesta llei. El govern tripartit va estar a punt d'aprovar-la; el 2017 es va tramitar, però el 155 va aturar tota l'activitat parlamentària; i després es va tornar a començar. Aquesta legislatura, els diputats l'han volgut tornar a tirar endavant amb aquest format de proposició de llei perquè és una llei inofensiva, una llei instrumental.

Una llei instrumental? Sí. Quan es tramita una llei que afecta competències dels altres, posem per cas dels ajuntaments o dels propietaris dels boscos o bé que comporta noves normatives o canvis en les regles del joc, normalment les impulsa el Govern d'una altra manera. Però aquesta, dic que és instrumental perquè l'únic que fa és substituir una Direcció General, que té menys operativitat, per una Agència amb les mateixes competències, sense tocar res. Per tant crec que hi ha hagut una reacció, per desconeixement vull creure, gens d'acord amb el que en realitat diu el text de la llei, que d'altra banda és molt curteta, de només nou articles. No es canvien les competències ni les regles de joc ni la legislació. És una llei, simplement, perquè hi hagi més recursos, més flexibilitat i més participació.

Hi ha hagut una reacció, vull creure que per desconeixement, que no s'adiu amb el text de la llei

Així el govern no aturarà la tramitació de la llei fins que hi hagi més consens? Sí algú ha de decidir això, seran els grups polítics, que són els que han tingut la iniciativa d'impulsar-la. Si no s'ha consultat més, és perquè és una proposició de llei que surt del Parlament i no pas un projecte de llei del govern. Vull recordar que aquesta és una llei dels grups parlamentaris de JuntsXCat, ERC, PSC i Comuns, i que conformen una majoria molt àmplia de la cambra legislativa catalana. Això també hauria de fer pensar a molta gent que, darrere d'aquest marc legal, no hi ha segones intencions. Tots els grups parlamentaris van veure que els pressupostos per a les polítiques de natura són molt migrats i l'operativitat d'una direcció general molt reduïda.

(Foto: Ferran Miralles, en unes jornades a les Planes de Son, a Alt Àneu/Marta Lluvich)

Què es pretén aconseguir amb aquesta llei? Es pretén simplement que el que ara gestiona una direcció general, ho faci una Agència. I això vol dir que en comptes de ser un organisme més de govern, serà una empresa pública, amb l'agilitat que comporta. Això vol dir que una Agència tindrà un pressupost propi, un NIF propi i serà un ens jurídic propi. A diferència de dependre només del pressupost de la Generalitat, una Agència podrà disposar d'altres ingressos. De fet, d'entrada, si aquesta Agència s'aprova, naixerà amb un pressupost que multiplicarà per cinc el que actualment es destina a Catalunya per a polítiques de natura, és a dir, de 20 passarem a 100 milions. És un salt molt significatiu.

Es pretén, simplement, que el que ara gestiona una direcció general, ho faci una Agència

La figura administrativa d'una Agència és la més adequada? Les estructures administratives clàssiques no han funcionat? L'administració s'ha fet molt complicada i segurament massa gran, amb serveis i dependències repartides per diferents llocs. L'agilitat i operativitat d'una Agència és molt més gran per actuar amb rapidesa, especialment davant l'emergència.

La nova Agència simplificarà l'administració o incrementarà la burocràcia? La principal virtut d'aquesta jugada està en el fet que no es crea un organisme més, sinó que es substitueix un d'existent per un altre de nou. La proposta que es fa des del Parlament és la d'eliminar la direcció general. No crea noves estructures ni burocràcia. Se substitueix una que tenim i que li costa més de funcionar, per una altra de més àgil i potent. A la pràctica, el ciutadà no hauria de notar el canvi respecte de la situació actual, més enllà de la rapidesa, més pressupost i més participació.

L'Agència, d'entrada, multiplicarà per cinc els recursos que es destinen avui a polítiques de natura

Parlant de participació, qui governarà l'Agència? Els ajuntaments, EMD's i el sector agroforestal s'han queixat molt. Hi seran presents? Sí que hi seran, esclar. Si comparem el que tenim ara amb el que tindrem, si s'aprova aquesta Agència, veiem que actualment tenim una direcció general sense òrgans de participació. En el moment que tinguem una Agència això canvia radicalment: perquè hi haurà un Consell de Direcció i això vol dir que per aprovar les decisions caldrà acordar-les en aquest Consell. Al Consell de Direcció de l'Agència hi haurà representants d'altres departaments del govern, com Agricultura o Turisme, etc., que ocuparan la meitat dels llocs de direcció per llei. L'altra meitat quedarà repartida a terços: un terç pel món local, un terç pel sector primari i un altre terç pel sector conservacionista i científic. Ara no hi ha cap òrgan de participació, amb l'Agència caldrà donar comptes davant aquests actors i consensuar quan calgui. A més, la llei també preveu que l'Agència tingui un Consell Social on hi podran haver propietaris, agricultors, ramades, forestals...

(Foto: Ferran Miralles, a la primera fila a la dreta, en unes jornades a les Planes de Son, a Alt Àneu/Marta Lluvich)

Així, estem parlant només de la creació d'una Agència de la Natura... Exactament, estem parlant d'una Agència de la Natura, en cap cas d'una llei de boscos ni d'Alta Muntanya. Volem crear l'Agència de Natura de Catalunya. És cert que hi ha una altra llei que està pendent de fer, i crec que s'haurà d'aprovar a la legislatura vinent, que és la llei de Patrimoni Natural i la Biodiversitat. Fa molts anys que aquesta llei s'espera, perquè a Catalunya tenim una legislació molt antiga, dels anys vuitanta, i els països moderns tots tenen lleis de la Biodiversitat. L'estat espanyol en té una del 2007. Bé, quan

això es faci, la legislatura vinent, caldrà engegar un procés participatiu a tot Catalunya, un debat de país amb tots els sectors, perquè comportarà, aleshores sí, un canvi legislació important en l'àmbit de la natura. Però ara mateix no estem parlant d'això, ara únicament es tracta de traspassar les competències que avui té la Direcció General a una Agència. La feina, els informes, les competències, tot seguirà com ara, amb l'única diferència que el paper portaran un logo diferent.

Estem parlant d'una Agència de Natura, en cap cas d'una llei de boscos ni d'alta muntanya

De què tenen por els contraris a l'actual redactat de la llei? Existeix un debat que res té a veure amb aquesta llei i amb els nou articles que la conformen. És un debat de greuges històrics, que està molt arrelat al món rural i les àrees més allunyades de Barcelona. Una mena de queixa, en el sentit que les decisions les prenen una gent de fora, que no coneix el territori, que posen restriccions arbitràries, etc. I l'Agència de la Natura forma part d'aquests dubtes."Ara vés a saber que ens posaran, ens exigiran més permisos, etc.", diuen alguns. Hi ha gent que també ha escampat que ara quedarà protegit el 75% de Catalunya i que per fer res a la teva finca necessitaràs un informe de l'Agència, això és fals. El cert és que els nous articles de la llei no vénen a canviar absolutament res de tot això. Suposo que és una por que hi hagi més òrgans, més autoritzacions, més permisos... i a què "ens manin des de lluny".

Han corregut titulars que fan por i que no són certs

Però algú ho deu explicar d'aquesta manera això? El cert és que han corregut titulars que fan por i que no són certs. En la línia d'"escolta, ara aquests ajuts que cobres d'Agricultura o de boscos, ara se'ls quedarà l'Agència de Natura i no cobraràs res". Això no és cert. O bé, alguns altres que diuen: "a partir d'ara, de facto, serà com si la major part de Catalunya serà com un espai protegit". Això tampoc és veritat.

La setmana passada vam saber que alguns ajuntaments i EMD's s'han plantejat abandonar el PNAP per no haver rebut subvencions... Crec que aquesta és una exclamació feta a cop calent, perquè el cert és que el Parc Natural de l'Alt Pirineu genera molt valor i llocs de treball indirectes i molts visitants i activitats interessants per a les comarques i municipis. Aquí el que ha passat, concretament al Pallars Sobirà, és que s'han demanat més ajuts que mai. Hi havia un pressupost destinat a ajuts per valor de 700.000 euros i la petició dels ajuntaments ha estat de 2.000.000 d'euros. A més, des del territori també s'havia demanat que els ajuts fossin més potents i per a projectes més ambiciosos, amb la qual cosa els ajuts han estat més grans, però els beneficiaris més pocs. Els ajuts s'han resolt correctament, d'acord amb la convocatòria i a les puntuacions assignades a cadascun dels projectes presentats. La convocatòria puntuava més alt els projectes relacionats amb la natura, amb hàbitats i amb espècies prioritàries i menys els d'arranjament de camins que, probablement, encaixarien millor en el programa del PUOSC, posem per cas. El que ha fet el Parc Natural de l'Alt Pirineu és complir escrupolosament el que deien les bases de la convocatòria publicada al DOGC.

Els ajuntaments haurien d'estar contents de comptar amb una Agència, perquè els podríem ajudar més del que ho podem fer ara

Els ajuts als ajuntaments milloraran amb una Agència del Patrimoni Natural? Les Agències públiques existents, com ara l'Agència de l'Aigua o la de Residus, quan hi ha una necessitat o una emergència, treuen una convocatòria urgent per donar-hi resposta amb la màxima immediatesa i agilitat. Això com a direcció general avui no ho podem fer. Els ajuntaments haurien d'estar contents de comptar amb una Agència, perquè els podríem ajudar més del que ho podem fer ara.

/Foto: Ferran Miralles / ACN)

L'Agència millorarà el finançament de les polítiques de gestió del medi natural? Precisament un dels aspectes importants de la nova llei és poder aconseguir més recursos. D'entrada es multiplicaria per cinc el seu pressupost, com he dit abans. A partir d'aquí, s'haurà d'anar dissenyant diferents ingressos finalistes. La diferència és que una direcció general només té una entrada de diners, que és el pressupost que aprova el Parlament de Catalunya, i una Agència pot generar més recursos. El pressupost de la direcció general és una caixa comuna que quan hi ha necessitats urgents es poden destinar a altres actuacions o bé es poden perdre a final d'any si no s'acaben executant, mentre que una Agència pot quedar-se aquests romanents. Diguem-ne que és una caixa més segura i estable i, és evident, que les possibilitats per aconseguir recursos són molt més altes amb una Agència.

Només falta portar-la al ple del Parlament per a la seva aprovació

Quan s'aprovarà la llei? La llei es troba just al final de tot el procés, només li falta el pas d'anar al ple del Parlament per a la seva aprovació. El seu recorregut ha estat llarg, fa dos anys que es tramita, hi ha hagut compareixences a la Comissió de Medi Ambient i Territori del Parlament, treball en ponència, debat d'esmenes, és a dir, ha seguit tota la tramitació parlamentària i ara només li resta l'aprovació en sessió de plenària. I com que

té el suport majoritari del Parlament, en principi la seva aprovació no hauria de tenir cap problema. La llei podria figurar perfectament a l'ordre del dia del proper ple, probablement a mitjans d'aquest mateix mes. Si no s'hagués produït la crisi sanitària del coronavirus i l'aturada del funcionament ordinari del Parlament, la llei ja s'hauria aprovat al mes de març. En aquest temps d'aturada, alguns han descobert que hi havia aquesta llei i s'ha creat tota una polèmica i una càrrega política que no es correspon amb el contingut d'aquest text.

Aquest estiu l'Agència de la Natura ja estarà en funcionament? Encara no. És important remarcar que aquesta Agència de la Natura no comença a caminar l'endemà mateix de la seva aprovació. Una cosa és que el Parlament creï l'Agència i l'altra cosa és que entri en funcionament. Posar-la en marxa requerirà que un cop aprovada, el govern la desplegui. El govern haurà de parlar amb molta gent per tramitar el reglament de l'Agència i posar-lo a exposició pública perquè tothom hi digui la seva i presentar-hi al·legacions, des dels ajuntaments fins a tots els sectors concernits. Farem un grapat de reunions per parlar de com s'haurà de desplegar l'Agència, dels temes econòmics i de recursos humans, etc. Aquesta feina per posar-la en marxa calculo que no serà inferior a un any i mig.